

DZIENNIK POMORSKI

Przedpłata:

Na „Dziennik Pomorski“ wraz z dodatkami „Rolnik“, „Aniol Stróż“, „Ognisko Domowe“ i „Dodatek niedzielny“ — W ekspedycji miesięcznie 2.20 zł — z odnośnikiem 2.30 zł — w agencjach po za Chojnice 2.30 zł — z odnośnikiem 2.45 zł — p rzez pocztę 2.64 zł — w ekspedycji kwartalnie 6.60 zł., przez pocztę już z odnośnikiem 7.62 zł — W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przeskózków w składowaniu, strejków itp. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagać się niedostarczonych numerów.

Redakcja i Administracja: Chojnice, ul. Człuchowska 13.

Pocztowe konto czekowe 201 032

Konto bankowe: Bank Powiatowy, Chojnice.

Miejaska Kasa Oszczędności, Chojnice.

Tel. 44 Adres telegr. „Dziennik Pomorski“. Skryt. poczt. 33

Chojnice, czwartek 16 września 1926 r.

Ogłoszenia:

Ogłoszenia na 4-tej stronie 6 łamowej od wiersza petyt. lub jego miejsce 15 gr. na 3-iej stronie 6 łam. 25 gr. na 2-iej stronie 6 łam. 50 gr. Dla Wolnego Miasta to samo w guld. gdańskich. — Ogłoszenia skomplikowane z zastrzeżeniem miejsca oraz z nieczytelnym rękopisem przy każdym poszczególnym wypadku 20% nadwyżki. Ogłoszenia z innych krajów płatne tylko w walucie tychże. Za terminowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada. Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 9 przed poł.

Zestawienia.

Za czasów niemieckich doznaliśmy dużo przesładowań i ucisku. Narażeni byliśmy też na obelgi i wyzwiska niektórych osobników szowinistycznych, jednakże dopiero teraz w Polsce, gdy władza dostała się w ręce przewrotu majowego doczekaliśmy się tego, że społeczeństwo, dzięki któremu Polska dostała dostęp do morza, w organie półurzędowym przedstawia się jako świnie.

Gdyby za czasów dawniejszych rzecz taka się stała, to byłoby następilo z tego powodu napewno wielkie wzburzenie i interpelacje w sejmie i parlamentem nie mieckim. Obecnie zaś obóz „tak zwany moralny“ nie tylko się nie zawstydzia, ale lży nadal jezeli nie społeczeństwo to jego organizacje narodowe.

Otóż poniżej przykład:

„Kurjer Poznański“ pisze p. t. „Sanacja moralna“ o Pomorzu. Dostał się do rąk naszych zamieszczony poniżej dokument obozu sanacji moralnej, który mówi sam za siebie. Przytaczamy ów dokument w całości, zwracając uwagę na niektóre jego momenty, zwłaszcza te, które w niesłychany sposób skazują obóz narodowy, oraz organizacje przysposobienia wojskowego, jak Tow. Powstańców i Wojaków, Związek Podoficerów Rezerwy itp.

Otóż ów znamienity dokument:

Związek Strzelecki — Obw. Grudziądz.

Ulica Kosciuszki 2, II.

Nie mając znajomych w, którzy mogliby przyczynić się do utworzenia nam drogi w staraniach założenia w Związku Strzeleckiego, mamy zaszczyt zwrócić się do Wielmożnego Pana.

Wiadomą jest Panu rzeczą, że niedawny ruch separatystyczny, który objął była dzielnicę pruską pozostawił tu zakonspirowane etapy, mające czuwać na sposobność dogodną.

W akcji separatystycznej pomocą jest elementom, chcącym sabotować Państwo Polskie, organizacja t. zw. Liga Pomorska, przesłanknięta kulturą niemiecką i do niej tęskniąca. Liga ta posiada egzekutywę partyjną pod nazwą Tow. Powst. i Woj., Zw. Podoficerów Rez. itp. Organizacje te korzystają z ustaw dla przysposobienia wojskowego, w gruncie rzeczy będące wykładnikiem pijaństwa i demoralizacji społecznej, rozdrabniającej tężną polskości na kresach zachodnich u wrót morza polskiego.

Ponieważ Rzeczypospolita posiada jedynie mocne przysposobienie wojskowe, liczące dziś w Polsce 250 000 ludzi pod nazwą „Związek Strzelecki“ przeto idą wielkie wysiłki Rządu i społeczeństwa nad skoordynowaniem pracy w tymże apolitycznym i na wysokim poziomie wojskowym stojącym Związku.

Licząc się z potrzebą istnienia Związku Strzeleckiego tuż nad brzegiem Bałtyku, oknem Polski na świat, zwracamy się uprzejmie do W. Pana Prezesa, by raczył wskazać nam osoby, rekrutujące się ze sfer legionowych wzgl. demokratycznych byśmy mogli do nich udać się bezpośrednio, a które dla Strzelca nie szczydłyby poświęcenia.

Grudziądz, dnia 1 9. 1926.

Z wysokim poważaniem.

Sekr. w z. (—) Talago Prezes (—) Ant. Wachadło.

Równocześnie „Nowy Kurjer Polski“ ogłasza następujący telegram p. premiera Bartla:

Do Pana Komendanta Związku Strzeleckiego w Warszawie.

Pan Prezes Rady Ministrów polecił przesłać na ręce Pana wyrazy podziękowania za przesłane przez Zjazd Komendantów życzenia

Oceniając doniosłość prac Związku Strzeleckiego Pan Prezes Rady Ministrów życzy mu ze swej strony powodzenia w wykonaniu podjętych zamierzeń.

Sekretarz Prezesa Rady Ministrów

(—) Zaćwilichowski, por.

Organ żydowski organem rządu?

Tenże organ „Nowy Kurjer Polski“ przyjdym Rady ministrów okólnikiem Nr. 87 uznało za organ rządowy Tymczasem w międzyczasie „Rzeczypospolita“ podała wiadomość, jakoby „Nowy Kurjer Polski“ miał się połączyć ze swoim rasowym bratem sjonistycznym „Naszym Przeglądem“.

Wiadomość „Rzeczypospolitej“ ogromnie oburzyła „Nasz Przegląd“. Zirytowany organ sjonistów odzywa się w taki sposób:

„Siabrykowanie tego rodzaju bredni, że mogłaby nastąpić fuzja między pismem mechesów a narodowym organem żydostwa polskiego — nie zakrawa nawet na kiepski żart: jest poprostu Idiotyczną insynuacją.“ (Mechesy to polszczyzą się Żydzi)

Notatkę naszą „Wśród przyjaciół“ uzupełniamy następującym przyczynkiem. Mianowicie „Dziennik Bydgoski“ pisze o „Głosie Pomorskim“ pt. Nawrócenie „Głosu Pom.“

„W dzisiejszym Głosie Pomorskim zamiast artykułu wstępnego umieszczony jest t. zw. list z Warszawy. Autor listu zajmuje stanowisko rzeczowe i nader życzliwe w stosunku do kierowników obecnej polityki państwowej, dając do zrozumienia że ma na myśli Prezydenta Rzeczypospolitej, prof. Mościckiego, premiera Bartla i marszałka Piłsudskiego. Ko-

respondent wyraża przekonanie, iż metody polemiki politycznej muszą uleść zmianie — przeciwnicy winni mieć dla siebie szacunek. Artykuł ten jest o tyle charakterystyczny, że Głos Pomorski po wypadkach majowych zajmował w stosunku do obecnych władz stanowisko bardzo krytyczne a często nawet zjadliwe. Jest zatem nawrócenie naszego bratniego organu w Grudziądzu, który dotąd błąkał się po manowach endeckich.

A zatem „Dz. Bydg.“ bierze za złe „Gł. Pom.“ że dotąd nie ufał ślepo, lecz zapatrywał się krytycznie na obecne władze, a co zatem idzie i na obóz, który w swym naczelnym organie Pomorzan obrazuje jako świnie i którzy władzom obecnym daje wytyczniej. Ciekawa rzecz, co na to odpowie „Głos Pom.“

Najnowsze wiadomości własne.

W sprawie stanowiska Polski przy Radzie Ligi Narodów pismo „Echo de Paris“ nie zapatruje się tak różowo jak inne pisma, widząc, że sprawa ta natrafi jeszcze na różne trudności. Niewiadomo wprawdzie, jakie obletnice min. Zaleskiemu poczynił przedstawiciel Anglii Chamberlain, jednakowoż znamienita jest powściągliwość tegoż. Nie ulega jednak wątpliwości, że Polska tak samo jak Hiszpania i Brazylja zagrozi wystąpieniem z Ligi, o ile nie otrzyma miejsca w radzie Ligi.

Olbrzymi pożar w Bukareszcie. Z Bukaresztu donoszą o olbrzymim pożarze na jednym przedmieściu. 200 domów stało się pastwą strasznego żywiołu.

W sprawie Tangeru wyraził się Primo de Rivera wobec korespondenta Petit Parisien, że Hiszpania straciła nagle nadzieję korzystnego załatwienia tej sprawy. Istniał nawet zamiar wycofania wojsk hiszpańskich z Maroka. Jednakowoż planu tego zaniechano.

Liczba zgłaszających się do pracy górników angielskich wzrasta i wynosi dotąd 27320. Westminster Bank oblicza straty poniesione dotąd przez strejk na 200 milionów funtów szterlingów.

W sprawie uregulowania długów francuskich z czasów wojny odbył Briand konferencję z przedstawicielem Ameryki Dariat.

Posel włoski poskarżył się u franc. prezydenta ministrów Poincarégo na rzekome tolerowanie związków antyfaszystowskich we Francji. Na co Poincaré odparł, że odpowiedzialność za zamach na Mussoliniego spada wyłącznie na policję włoską, która chyba może być w stanie otoczyć należytą opieką najwybitniejszą jednostkę w państwie.

Dodać wypada, że sprawa ostatniego zamachu na Mussoliniego przebywał pewien czas we Francji. Jest jednak rodowitym Włochem i przebywał we Włoszech już od lutego — jak się ostatecznie wykazało.

Zbrojny napad bandycki na pociąg wydarzył się w Meksyku w stanie Oregon. Bandyci napadli na pociąg, którym jechał b. prezyd. Meksyka ze 150 żołnierzami. Dopiero po półtoragodzinnej zapalczywej walce bandyci zostali odparci. Rząd wysłał osobny pociąg pancerny napadniętym na pomoc.

W Teksas Amerykanie wywiekli z więzienia 3 Meksykańczyków i zamordowali ich. Posel meksykański poczynił w tej sprawie odnośne kroki u rządu amerykańskiego.

Oddzielne państwo pol. Chin zamierzają utworzyć wojska kantonjskie i zwrócić się z odnośnym wnioskiem do gen. Suna. Wojskom kantonjskim chodzi rzekomo jedynie o pokonanie generałów ulęgowych wpływom zagranicznym i oczyszczenia Chin z obcych wpływów.

Krótki przegląd polityczny.

Bolszewicy znowu podsuwają Polsce zamiary wojenne. — Codzień nowe zmiany na urzędach. — Zaraza zamachów państwowych. — Z zawieruchy chińskiej. — O pożyczkę amerykańską. — Drobne wiadomości. — Podwyższenie podatków.

Komunikat bolszewicki o rzekomych przygotowaniach wojennych Polski. Agencja bolszew. Tass głosi: „Iz westia“ porównując oświadczenia dyplomatów polskich i zaprzeczenia polskiej prasy, o powiększeniu floty na powietrznej i morskiej i nieustających naradach Piłsudskiego, przychodzą do wniosku, że dyplomacja polska pracuje podług wskazówek polskiego sztabu generalnego. O ile dawniej stwierdzono przygotowania wojenne na linii polsko litewskiej granicy, to obecnie stwierdza się to samo na granicy polsko sowieckiej. Krząca uporczywie pogłoski, że w poszczególnych punktach odbywa się rejestracja koni, zarządzono ćwiczenia oficerskie, przygotowuje się mobilizację rezerwy, przegrupowuje się kawalerię, przygotowuje kwatery piechoty i odbywa się terminowa naprawa mostów.

Komunikat powyższy stanowił jaskrawy wyraz propagandy niemiecko sowieckiej.

I berlińska prasa komunistyczna prowadzi gwałtowną kampanię przeciwko p. Piłsudskiemu, twierdząc że czyni ostentacyjne przygotowania do wojny z Sowieciami.

Znowu zmiany. Po powrocie min. Zaleskiego z Genewy przewidziany jest cały szereg zmian na placówkach zagranicznych. I tak m. i. posel w Londynie Skirmunt ma przejść w stan spoczynku.

A gdzie ustęp o Chłapowskim?

Górny Śląsk otrzyma nowego kuratora naukowego. Dotychczasowy kurator p. Sach zostanie usunięty, a miejsce jego zajmie p. Michał Janik, znany z tego, że swego czasu za obrażenie uczuć religijnych w drodze dyscyplinarnej pozbawiony był prawa nauczania.

Dwa nowe statki na Bałtyku. W Ministerstwie Kolei nastąpił układ zakupna dwóch statków pasażerskich, które mają kursować między kąpielowymi portami polskimi na Bałtyku. Statki te zamówiono w Stoczni gdańskiej.

Nowa rewolta w Portugalji. W Portugalji wybuchła nowa rewolta wojskowa, skierowana przeciwko rządowi. Bunt wybuchł wśród garnizonu lizbońskiego a ośrodkiem jego było kilka pułków piechoty. Ponieważ rząd był poinformowany uprzednio o zamierzonym buncie skoncentrował on na czas w stolicy wierne sobie oddziały wojskowe. Pomiędzy zwolennikami rewolty a pułkami wiernymi dla rządu wywiązała się walka, w wyniku której wojska rządowe otoczyły rewoltantów i zmusili ich do poddania się. Przeciwno podżegaczom buntu zarządzone zostały represje.

Nowy bunt w Grecji? Rozeszła się nowa pogłoska o nowym politycznym zamachu wojskowym w Atenach. Pogotowie wojskowe zostało wzmocnione. Nie doszło jednak do żadnych zaburzeń.

Udało się powstrzymać 4 męczczyzn w uniformach oficerskich, którzy rzekomo planowali zamach na b. dyktatora Pangalosa. Utworzono trybunał wojenny przeciw przywódcom ostatniego buntu gwardji.

I w Czechaeh zanosi się na zamach. Krążące od dłuższego czasu pogłoski o przygotowywującym się w Pradze zamachu faszystowskim oddziałują denerwująco na naszą ludność Pragi. Nastroj ten jest na tyle podniecony, iż znajdują wiarę zarówno pogłoski o planach zamachowych ze strony odłamu faszystow-

skiego Czechosłowacji, jak z drugiej strony o przygotowaniu zamachu przez socjalistów na wzór zamachu majowego w Warszawie.

Z kotłowni chińskiego. Z Szanghaju donoszą, że Sun Czuang Fang, stojący na czele pięciu prowincyj rozporządza armją, liczącą około 200 000 żołnierzy. Nie wierzą jednak, aby Sun Czuang Fang w istocie zamierzał wystąpić zbrojnie przeciwko armii kantonńskiej. Ograniczy się on do obrony własnych prowincyj.

Korespondent „Daily Telegraph” donosi z Pekinu, że wypadki na rzece Yang-Tse Kiang nastąpiły wbrew instrukcjom generała Wu Pei Fu, który wysłał do gen. Yang Sena dwie deszcze radiowe, zalecając mu polubowne załatwienie nieporozumienia. Yang Sen zamiast odpowiedzieć na deszcz Wu-Pei Fu kazał uwieźć sługę, który mu przyniósł deszcze.

„Westminster Gazette” donosi z Szanghaju, że generał Yan Sen po konferencji z konsulem japońskim wydał proklamację, nakazującą wojskom zaprzestanie ostrzelwania okrętów angielskich.

Gdy konia kują. Wychodzą na jaw szczegóły sensacyjne o intencjach kanclerza Austrii dr. Rameka, który chciał koniecznie zabrać głos na posiedzeniu, poświęconem przyjęciu Niemców, zaraz po mowie Stresemanna, ażeby ogłosić pragnienie Austrii, przyłączenia się do Niemiec. Temu jednakże przeszkodzono i w ten sposób po Stresemannie zabrał głos tylko Briand.

Liczba zachorowań na tyfus w Hannoverze dośzła do 100 w tem 15 zmarło. W Magdeburgu zachorowało na tyfus 30 osób. Powodem tyfusu w Hannoverze stała się niezdrowa woda w jednym z zbiórników.

Powrót następcy tronu rumuńskiego, Karola ma nastąpić w przyszłym miesiącu.

Wiceprezyd Banku Polskiego Mlynarski udał się do Paryża, celem konferowania z bankierami amerykańskimi jak S. rong, Morgan, Norman, Parker i Gilbert w sprawie pożyczki dla Polski: tak piszą pisma niemieckie.

Podatki mają być według „przeгляdu” żydowskiego podwyższone o 15 i 20 proc. celem podwyższenia pensji urzędniczych. — Ale kto będzie mógł podatki te zapłacić?

Faszyści włoscy wyrzucili z parlamentu przywódce partii katolickiej oraz kilku posłów komunistycznych

Drobne wiadomości z Polski i ze świata. Jak rząd śmieciecki tępi szkoły polskie.

Rząd pruski zarządził przeniesienie z nad granicy polskiej jednego z nauczycieli władających językiem polskim, który chciał przystąpić do polskiego towarzystwa szkolnego. Jest to już czwarty wypadek przeniesienia nauczycieli z tego powodu. Polityka rządu pruskiego doprowadza do tego, że wkrótce na pograniczu zbraknie nauczycieli władających językiem polskim. Nie od rzeczy jest przypomnieć, że w wielu wypadkach władze pruskie sprzeciwiają się otwieraniu szkół, motywuując to brakiem nauczycieli.

Nowe cesarstwo

Według doniesień z Indji emir Afganistanu po zawarciu umowy z Sowiekami przyjął tytuł cesarza. Już kilka lat temu po zawarciu umowy z Anglią udzielił mu tytuł królewski. (Zachodzi pytanie, czy tytuł powiększy potęgę Afganów i pomnoży dobrobyt jego mieszkańców?)

Samobójstwo jednej z żon ekskultana Turcji.

Dzienniki angielskie podają wiadomość z Kairu, iż jedna z żon ekskultana usiłowała popełnić samobójstwo, rzucając się do Nilu, zdolano ją jednak uratować. Powodem samobójstwa była nędza, gdyż rząd angielski odmówił jej wsparcia.

Katastrofa kolejowa w Hollandji.

Pociąg osobowy wykościł się na linii Amsterdam—Lyuden. Wszystkie wagony zostały poważnie uszkodzone. Dotychczas stwierdzono, iż zginęło 5 osób, 10 jest ciężko rannych, kilkadziesiąt zaś osób lżej.

Eksplozja w koksowni w Gliwicach.

Z niewiadomej przyczyny nastąpił wybuch w koksowni, który spowodował pożar. Piomienie, obejmujące cały budynek, zdolano stłumić, mury jednak runęły, przynajmniej 10 ludzi.

Mussolini wierzy w przepowiednię.

Według doniesień z Rzymu, Mussolini oświadczył, że zamach na jego życie są bezcelowe, gdyż przepowiedziano mu, że nie umrze śmiercią gwałtowną. Premier wierzy w przepowiednię i jest pewny, że umrze śmiercią naturalną oraz, że wszelkie usiłowania dokonania zamachu zostaną bez skutku. (Oby tylko!)

Sprawy gospodarcze.

Z Pomorskiej Izby Przemysłowo-Handlowej w Grudziądzu

Z działalności Izby. W dniu 8 września 1926 r. odbyło się w tutejszej Izbie Przemysłowo-Handlowej posiedzenie przedstawicieli przemysłu i handlu w sprawie wyboru mężów zaufania i ich zastępców

z ramienia pracodawców do Zakładu Ubezpieczenia Urzędników Prywatnych.

Po zgromadzeniu zebrań przez przewodniczącego p. H. Podkomorskiego, i po przemówieniu dyrektora Izby p. H. Krupskiego, wygłosił krótki i zwięzły referat p. dr. Rzepecki, w którym przedstawił genezę powołania do życia nazwanej instytucji i cel, dla którego została utworzona. Następnie przy omówieniu przepisów ogólnej ustawy o ubezpieczeniu poruszył wysokość ciężarów, ponoszonych z tego tytułu przez sfery zainteresowane, obecnie i za czasów zaborczych, stwierdzając dosłownie ich różnicę, bowiem wtedy gdy przy poborach rocznych do 1150 mkn. stawka wynosiła 4,80 mkn. obecnie przy płacy do 1200 zł. uiszczą się na rzecz ubezpieczenia pracownicy 8 zł. przy poborach wyższych różnica ta występuje jeszcze realniej. W końcu poruszył stronę praktyczną utworzonej instytucji, oraz wyraził swoje zdanie co do techniki przeprowadzenia wyborów mężów zaufania na Pomorzu.

Po krótkiej dyskusji postanowiono zgłosić listy kandydatów na mężów zaufania bez przeprowadzenia wyborów, w tym też celu poruczono Izbie objęcie ogólnej plechy nad ułożeniem list i przedstawieniem tychże władzom powiatowym w właściwym terminie w powiatach przynależnych do jej obwodu. Równocześnie uchwalono, aby Izba zainicjowała porozumienie nie pomiędzy Centralnym Związkiem Pracodawców a Związkiem Towarzystw Kupieckich na Pomorzu co do proporcjonalnego podziału ilości mandatów przy padających w danych okręgach wyborczych na przemysł i handel.

Zaliczenie młynów do zakładów o ruchu ciągłym. Na skutek usilnych starań Izby Przemysłowo-Handlowej zostały młyny zaszerzowane do zakładów o ruchu ciągłym. Tak, że z chwilą ogłoszenia odpowiedniego rozporządzenia, przedsiębiorstwa branży młynarskiej będą mogły pracować bez przerwy 24 godzin na dobę bez uprzedniego zezwolenia właściwych władz. Dzięki temu ułatwieniu usuwa się jedną z przeszkód do wykorzystania całkowitej zdolności produkcyjnej przedsiębiorstw, co przyczyni się do wzmożenia produkcji w tym dziale gospodarstwa narodowego.

Cła wywozowe. Grecja. Firmy tamtejsze poszukują w Polsce ofert na dostawę mąki i kaszy. Poważna grecka firma interesuje się w celach importowych na rynku tamt. rurami zlewowymi, żelwnymi i emaljanowanymi.

Belgia poszukuje większą ilość kopalniaków, drewna budowlanego, i stupów telegraficznych i podkładów kolejowych oraz mebli drewnianych.

Ameryka Półn. Firmy amerykańskie poszukują zastępców i przedstawicieli na Polskę.

Różne. Komisarzem handlowym Argentyny na Polskę został mianowany p. L. D. Wigres, który równocześnie pełni funkcje komisarza handlowego na Niemcy.

Targi i Wystawy.

Frankfurt: 15 Międzynarodowe Targi w czasie od 26—29 września 1926 r.

Paryż: W styczniu 1927 roku odbędzie się pod patronatem Ministerstwa Rolnictwa Wystawa maszyn rolniczych.

Tel-Aviv. (Palestyna) Wystawa budowlana od 23 9 do 17 10 1926 r.

Marsylja. II. Wystawa — Targ od 25 września do 17 października 1926 r. Dyrekcja Pawilonu Polskiego zaprasza tutaj sfery zainteresowane do wzięcia udziału w tej imprezie.

Do przejrzania w tut. Izbie są. 1. Raport ekonomiczny Konsulatu Rzeczpltej w Tryjeście. 2. Sprawozdanie o sytuacji Grecji i Włoch. 3. „Rocznik V. Polskiego Związku Przemysłowców Metalowych.

Do każdego zapytania, skierowanego do tut. Izby należy dołączyć opłaconą kopertę na odpowiedź, o ile zapytanie nie pochodzi od zarejestrowanych w tut. obwodzie przemysłowców i kupców.

Pomorska Izba Przemysłowo-Handlowa w Grudziądzu.

Święto przysposobienia wojskowego w Chojnicach.

Ten naród będzie przodował i wywalczy sobie najlepsze miejsce pod słońcem, który w rywalizacji narodów o pierwsze miejsce, będzie miał najzdrowsze nerwy i najsilniejsze mięśnie. Cytuje się obecnie często powyższe zdanie przy różnych sposobnościach. Tymczasem szerszy ogół społeczeństwa naszego, szczególnie Intelligencja nasza, przywykła i przykuta tylko myślą do materializmu i swego dolce far niente, nie zdaje albo nie chce zdać sobie sprawy z ważności powyższego cytatu. Gnuśnieć, nie nie wiedzieć co to jest hartowanie ciała i ducha szlachetnej rywalizacji, być obojętnym, co z naszej młodzieży będzie — tego kwiatu każdego narodu — przyglądać się bezzęcznie temu, jak ta młodzież wstępuje w szeregi młej sympatycznych a może szkodliwych państwowości naszej — zwiastów, to są objawy społeczeństwa o bardzo krótko zwróconym poglądzie na sprawy najważniejsze wyrażające się w przysłownym zwrocie polskim: „Jakoś to będzie”.

Obywatele, opamiętajcie się dopóki czas! Zastanówcie się, czy nie trzeba w obecnym zwłaszcza czasie przejąć się myślą przyjsza pomocą towarzystwom o zdrowym ścisłe narodowym kierunku, borykającym się pod każdym względem wielkimi trudnościami finansowymi, które właśnie gromadzą u siebie tych wszystkich, którzy stać się mają obrońcami naszej Ojczyzny, a więc nas wszystkich.

Każdy prawy obywatel powinien należeć obowiązkowo do takiej organizacji jak Sokół lub Tow. Powstańców i Wojaków i je wspierać moralnie oraz materialnie; bo tylko tam będzie się młodzież czuła dobrze, gdzie widzi starszych poważnych obywateli, troszczących się o jego dobro. Jeżeli są utworzone Komitety Powiatowe przysposobienia wojskowego i wychowania fizycznego i one organizują święta, które mają być sprawdzieniem pracy całorocznej na polu przysposobienia wojskowego wszystkich towarzyszy całego powiatu, to nato, ażeby społeczeństwo okazało też zainteresowanie temi działaniami które właśnie dają do rywalizacji potrzebne stalowe nerwy, siłę woli i silne mięśnie.

Jednakże ludność nie zawsze u nas dopisuje. Czy to nie zawstydzające? Idźcie do naszych zachodnich sąsiadów, a zobaczycie, iż trybun i miejsc stojących nawet zabraknie, aby pomieścić masy interesujących się ćwiczeniami cielesnymi. Ale ci zdają sobie sprawę z tego, co za znaczenie mają te ćwiczenia dla fizycznej i hartu narodu całego. Ale i ofiarności nie zna tam granic. U nas tymczasem apelować można kilkakrotnie ale nikt z obywateli nie poczyna się do złożenia swego grosza na rzecz tak ważną i piękną. Komitet z ubolewaniem stwierdza, że nie znalazł się obywatel w Chojnicach, któryby był zaofiarował dobrowolnie nagrodę dla zawodników!

Przystępując do omówienia poszczególnych wyników, należy podnieść iż nie brało udziału żadne Tow. Pow. i Woj. całego powiatu. Nawet miejscowe towarzystwo nie stawiało się, bodajże z pobudek bardzo błahych, jak złośliwi twierdzą. Stawili się natomiast 3 gniazda Sokole w tych zeszłoroczny mistrz powiatowy gniazdo Rytel oraz młodzież gimnazjalna. Gniazdo Rytel chcąc zatrzymać tytuł mistrza powiatowego, oraz nagrodę wędrowną poraż trzech, dokładało wszelkich, starań, by odnieść zwycięstwo nad wszystkimi zespołami konkurencyjnymi. Tymczasem okazała się młodzież gimnazjalna bardzo twardym i bardzo zręcznym przeciwnikiem. Jedynie wynikiem w strzelaniu ma Rytel do zawdzięczenia, że pama pierwszeństwa nie została mu wydatą. Młodzież gimnazjalna albo wcale, albo rzadko strzelała, dla tego miała, rzecz oczywista, gorsze wyniki.

Z działo przysposobienia wojskowego w trójboju w zespołach po trzech zawodników składających się z strzelania, rzutu granatem, oraz biegu przez tor przeszkód osiągnął Rytel 9 punktów, Sokół Chojnice 3 punkty i Gimnazjum Chojnice 3 punkty. Najlepszym strzelcem okazał się druh Noga Rytel 31 pierścieni, granatem rzucił Galla gimnazjum 63,78 m, przez tor przeszkód przeszły obydwie zespoły gimnazjalne w równym i najlepszym czasie 38 sek.

W popołudniowych zawodach, które się odbyły na boisku w lasku miejskim, wyniki były dość dobre i tak:

Bieg 100 m: I) Odyja-Lubnia 12 $\frac{1}{2}$ sek. II) Kamiński-gimnazjum 1 m w tyle. III) Gierszewski Rytel. Skok w dal: I) Gierszewski Rytel 5,59 m, II) Kamiński gimnazjum 5,35 m, III) Michałowski gimnazjum 5,31 m.

Bieg 800 m: I) Michałowski-gim. 2,21 min, II) Odyja-Lubnia 2,23 min, III) Czartowski Rytel. Skok we wż: I) Szrekensleger Sok. Choj. 147 cm, II) Tobolski-Rytel 147 cm, III) Hoppe Chojnice 142 cm.

Rzut dyskiem: I) Jasnoch gimnazjum 27,92 II) Zakrzewski Rytel 25,80 III) Reszka Rytel 24,70.

Pchnięcie kulą: I) Biesek-Chojnice Sok. 8,80 m, II) Zakrzewski Rytel 8,20 m, III) Jasnoch gim. 8,18 m. Rzut oszczepem: I) Jasnoch gim. 36,22 m, II) Michałowski gim. 35,32 m, III) Reszka Rytel 34,30 m. Michałowski miał bardzo piękny rzut ponad 40 m. lekko przekroczonej.

Rozstrzygnięto przez losowanie. Prócz ostatniego mieli ten sam wynik Pozorski i Węsierski gim. oraz Twardokus Sokół Chojnice.

Skok o tycze: I) Gierszewski Rytel 2,45 m. II) Wysocki gim. 2,30 m. III) Stolek Sok. Chojnice 2,30 m. Wynik I) zostałby poprawiony na 2,90, gdyby nie przeszkodziła ulewa.

Bieg 3 000 m. na przełaj: I) Radtke gim. 9 min. 5 $\frac{1}{4}$ sek. II) Czartowski Rytel Sok. III) Chybowski Sok. Chojnice.

Bieg był bardzo interesujący, gdyż dwa pierwsze w prowadzeniu się zmieniły. Dopiero na ostatnich 300 m Radtke ciągnął naprzód i zwyciężył pewnie.

Reasumując wyniki i oznaczając każde uzyskane pierwsze miejsce 3 ma, II 2 ma, i III jednym punktem, wypadła dla Rytla: 9 i 18 = 27 punktów, dla gimnazjum 3 i 22 = 25 punktów, dla Sokola Chojnice 6 i 9 = 15 punktów, a dla Lubni 5 punktów. Z wielkim trudem udało się Rytlowi uzyskać w tym roku tytuł mistrza powiatowego.

Urządzeniem boiska oraz zawodami kierował jako główny sędzia p. Szczepański ze znaną sprężystością i rutyną. Pomagał mu p. por. Starzyński z 61 p. p. jako oficer P. W. i przedstawiciel garnizonu, który przeprowadzał razem z p. radcą Ulandowskim strzelanie.

Należy z szczególnym uznaniem podkreślić ofiarną pracę przy całodziennym sędziowaniu p. inspektora Galy, wzorowego prezesa gniazda Sokola Chojnice.

Ponieważ nadeszła burza, trzeba było rozdanie nagród uskutečnić w Strzelnicy. Po przemówieniu por. Starzyńskiego i p. Szczepańskiego, rozdał ostatni w imieniu Komitetu Powiatowego nagrody zawodnikom z życzeniem dalszego powodzenia.

Na tem skończyła się ta piękna uroczystość w Chojnicach.

KRONIKA.

Dziś: Sch. Nikomedes, Nikodem, Emil, mm
 15. 9. 26. Słońca wschód 5.34 zachód 18.15
 Księżyc wschód 14.16 zachód 22.18
 Jutro: Kornell, pp. m. Cyprian, b. m. Eufemja, m.
 16 9 26. Słońca wschód 5.36 zachód 18.13
 Księżyc wschód 15.21 zachód 23.12

Z miasta.

Chojnice, dnia 15 września 1926 r.

Pomorzanie, czy pozwolicie, aby Was łożono. Czy wasz honor tego nie wymaga, abyście z domów wyrzucali pisma zbliżone do obecnego obozu rządzącego?

Prez. z domów Waszych z zatrudnieni szmatami obozu żydowsko przewrotowego.

W każdym domu polsko katolicko pomorskim powinno się znajdować pismo szerzej polskie i pomorskie (nie tylko z nazwy), a takim jest „Dziennik” i „Lud Pomorski”.

Te pisma powinny się znajdować w każdym domu polskim na Pomorzu — te pisma każdy abonować, każdy popierać powinien.

Z targu. Na Targu w dniu dzisiejszym p'acono za wieprzowinę 1,50—1,60 zł, skopowinę 10 — zł, cielęcinę 1,10 zł, wołowinę 1,20 zł, mięso sleanie 1,60 zł. Masło 2,50—2,60 zł, jaja 2,60—2,70 zł. Ryby: liny 1,50 za ft., szczupaki 1,20, okonie 60 gr. W a r z y w o: kapusta 20—50 gr. sztuka, marchew 10—15 za pęczek, cebula 50 gr. za litr, ogórki 1 60 zł mendel, gruszek 15—20—25 gr. za litr, sliwki 15 gr. litr, pomidory 60 gr. za ft., jabłka 20 gr. za litr.

Otwarcie szkół 15 września. W departamencie zdrowia M. S. Wewn. odbyła się w ubiegłych dniach konferencja, poświęcona panującej szkarlatynie. Między innymi rozważana była sprawa terminu otwarcia szkół, wyznaczonego, jak wiadomo, na 15 bm. Po długiej dyskusji zdecydowano, że termin ten nie zostanie przesunięty.

Równocześnie lekarze szkolni otrzymali polecenie poddania uczącej się młodzieży badaniom lekarskim z chwilą otwarcia szkół oraz jak najszerzego zastosowania szczepienia przeciw szkarlatynie.

Polecenie to dotyczy jedynie szkół średnie (gimnazja, szkoły handlowe, dokształcające, wydziały itp.)

Przedłużenie wakacji w szkołach powszechnych. Kuratorjum okręgu szkolnego pomorskiego z powodu grasującej w różnych okolicach szkarlatyny postanowiło przesunąć termin rozpoczęcia roku szkolnego.

Nauka we wszystkich szkołach powszechnych rozpocznie się zatem dopiero w poniedziałek dnia 4 października.

Ochronka Mlejska. Zajęcie w miejscowej ochronie przy placu Piastowskim rozpoczyna się w czwartek dnia 16 bm.

Inwalidom wojennym zwraca się uwagę na ogłoszony przez Dyрекcję Kolei Państw. w Gdańsku przetarg na dzierżawę bufetu dworcowego w Golubiu.

Bliższych informacji udzieli Wydział prawny wspomnianej Dyрекcji codziennie, prócz dni świątecznych, w godzinach urzędowych od 8-mej — 15 ej gdzie też są do nabycia warunki dzierżawne za opłatę 3, zł.

Powrót 1 baonu strzelców. Po niemal dwumiesięcznych ćwiczeniach powrócił w dniu wczorajszym stacjonowany w Chojnicach baon strzelców.

Z kroniki policyjnej. Przytrzymał został przez tut. posterunek Pol. Państw. pewien osobnik, który karany o kilkanaście przestępstw został oddany do tut. wzięcia sądowego.

Związek Handlowców, jedna z najruchliwszych organizacji w Chojnicach przygotowuje się do wyborów do Ubezpieczalni Urzędników Prywatnych. W kierunku tym poczyniono również kroki i w Tucholi. Głaz ubiegłego tygodnia prezes filji chojnickiej wygłosił referat na temat przyszłych wyborów.

Z inicjatywy zarządu Związku Handlowców odbył się ubiegłej soboty w lokalu „Bristol” wieczorek towarzyski. Uroczalny program, który składał się m. i. z interesującego wykładu, monologów, loterii itp. zakończono tańcami. Zarząd z w szczególności sekretarz związku p. Feliks Kallinowski z Chojnic, który najbardziej przyczynił się do uprzyjemnienia uroczystego wieczorku zasługuje w tym wypadku na specjalne podkreślenie. Związek Handlowców nieustannie dokłada starań, by w gronie swem również i szerzono oświatę.

Zyczyć należy, by podobne wieczorki należałyby urządzać częściej.

Wesoraż wieczorem odbyło się zebranie Z. U. K. na którym omawiano szereg spraw aktualnych. Obszerne sprawozdanie ze zjazdu zdał jeden z członków delegowany na zjazd w Warszawie. Poruszono m. i. sprawę wsparć pośmiertnych i funduszu wsparcia nad którym wywiązała się obszerna dyskusja, poczem zebranie zamknięto.

Ułgi drzy nabywaniu odzieży przez kolejarzy. Minister Kolei wydał rozporządzenie w sprawie nabywania przez kolejarzy odzieży służbowej po cenie ulgowej 25% kosztów skarbowych. Wobec zbliżającego się sezonu zimowego przyniesie niewątpliwie pracownikom kolejowym dużą ulgę. Zapłać za ubranie ściągana będzie jednorazowo z poborów. Prawo do nabywania po ulgowej cenie służbowej odzieży przysługują: zwrotniczym, st. zwrotniczym, nastawiaczom, smarownikom, t. zw. gazownikom, rewidentom wagonów pełniącym służbę na stacjach, torowym, obchodowym droźnikom, wartownikom oraz niestającym

pracownikom w magazynach, którzy pracują w nich przynajmniej rok.

Zebranie towarzystwa Pszczelniczego odbyło się wczoraj przy sporej liczbie członków. Między innymi omawiano wystawę pszczelniczą, którą członkowie tow. zajmują się w niedługim czasie.

W nowej szacie. Kawiarnia p. Radkiego przy ul. Człuchowskiej została po gruntownej renowacji w tych dniach otwarta. W gustownie odnowionej kawiarni, gdzie codziennie odbywa się koncert smyczkowy, spędza grono publiczności miejscowej wieczorem wolne chwile.

Ministerstwo Przemysłu i Handlu uzyskało od p. Ministra Skarbu zgodę na udzielenie jeszcze w roku bieżącym kredytu w sumie 100,000 zł, na zapoczątkowanie budowy schroniska dla rybaków. Z sumy tej 70,000 złotych przyznane już są w ustawie o przewoźnikach budżetowem na III kwartał.

Ponadto Ministerstwo Przemysłu i Handlu komunikuje, że preliminarz budżetowy na rok 1927, przewiduje na dalszą budowę portu rybackiego 100,000 złotych, oraz że Zarządowi Budowy Portu w Gdyni wydane zostało zarządzenie niezwłocznego przeprowadzenia przetargu, celem stworzenia już przed najbliższą zimą ostony dla kutrów rybackich.

Tytuły naukowe w wojsku. W sprawie używania tytułów naukowych w wojsku oddział V Sz. Gen. M. S. Wojsk. 1. 10929/0 zarządza, iż oficerowie, którzy wykazali się osiągnięciem na jednej z wyższych uczelni dyplomem doktora, inżyniera lub magistra, zyskują prawo podpisywania się w wojsku przynależnym im tytułem naukowym z chwilą ogłoszenia w Dzienniku Pers., względnie w Roczniku Oficerskim o osiągnięciu tego dyplomu. Przedkładanie dyplomów inżynierskich reguluje rozporządzenie oddz. V Sz. Gen. 1. 1419/0, a mianowicie: Oficerowie, którym przysługują tytuły inżyniera bez względu na to, czy prawo do używania tego tytułu zostało im stwierdzone w Roczniku Oficerskim, czy nie — przedłożą do dnia 30 bm. uwierzytelnione odpisy dyplomów inżynierskich do Departamentu V Min. S. Wojsk. Rozkaz ten odnosi się do oficerów wszystkich korpusów osobowych.

Z Pomorza.

Wiele. W czwartek 16 bm. odczędło się w Wielu pow. chojnicki jarmark kramny na było i na konie.

Sliwice, pow. tucholski. (Echa defraudacji.) Jak pokrótce donosiliśmy, na poczcie w Sliwicach zdefraudowano 15000 zł. Defraudantem jest asystent Opalka, który miał być zredukowany, lecz przedtem przywłaszczając sobie 2 listy wartościowe na sumę 15000 zł. O zbiegu w niewiadomym kierunku.

Kościerzyna (Odprawienie jubileusz.) W niedzielę, dnia 12. 9. bm. odprawiono u nas jubileusz wspólny dla mężczyzn. W odwiedzaniu kościoła parafjalnego jako i kaplicy św. Barbary uczestniczył ks. wikary Rapior. Pałników było nadzwyczaj dużo, na ogół liczone przeszło 500 osób. Na przysługującą im dzielenie ma odbyć się jubileusz wspólny dla niewiast.

Bobowo. (O nowe dzwony) Przed kilku tygodniami zwołał nasz wiel. ks. proboszcz zebranie parafjalne u p. Kaszubowskiego, celem zakupu 2 nowych dzwonów. Uchwalono, że pp. gospodarze dobrowolnie dadzą z lepszej ziemi od jednej morgi 50 gr. a z złejszej 25 gr. Wszyscy inni opodatkują się sami podług możności. Dzwony w trzech miesiącach będą gotowe.

Pelplin (Szkarlatyna.) W miejscowości naszej wybuchła szkarlatyna i to, przy ul. Starogardzkiej oraz Dworcowej. Środki ostróżności już powzięte.

Grudziądz (Wyścigi motocyklowe o mistrzostwo Polski.) Przy znacznym udziale publiczności odbyły się wczoraj wyścigi motocyklowe o mistrzostwo Polski.

Ze sport ten budził coraz większe zainteresowanie, dowodził wysoka sprawność, jaką wykazali wczoraj jeźdźcy co przy niezbyt świetnym torze, jaki przedstawiała szosa na trójkacie Białachowo—Weicz—Zakuszewo—Mokre (25 okrażeń i 10 km.), należy przypisać na duży plus szybko rozwijającej się pracy.

Od samego startu prowadził bieg Wollard (B. M. W. 500ccm) z Poznania, przez cały czas utrzymując świetne tempo jazdy.

Na sześćdziesiąte wyróżnienie zasługuje jazda p. Góreckiego (Sarolea 350 ccm.), Poznań, który pięknie opanowując trasę nadzwyczajnym finiszem zdobył mistrzostwo Polski.

Rezultat wyścigów przedstawia się następująco: I. nagrodę, mistrzostwo Polski, Górecki, Poznań, na Sarolei; II. nagr. Fischer v. Wollard, Poznań, na B. S. A. Pozałem w grupach do 250 ccm.: I. nagr. Morawski, Bydgoszcz, na B. S. A.; II. nagr. Rychter, Warszawa, na B. S. A.

Grupa do 350 ccm.: I. nagr. Mistrz Polski Górecki; II. nagr. Schadow, Grudziądz, na B. S. A.

Grupa do 600 ccm.: I. nagr. v. Wollard; II. nagr. Rogowski, Poznań, na Sarolei.

Poświęcenie sztandaru Tow. Powst. i Woj. w Borzyszkowach.

Dzięki zabiegom miejscowych obywateli a szczególnie ks. prob. Tychonowskiego i obecnego prezesa towarzystwa p. Jackowiaka, zorganizowano przed niezbyt długim czasem Tow. Powst. i Wojaków. Niedawno więc założono tow. a już zdołano zakupić sztandar, oczywiście za poparciem tut. obywatelstwa.

Wśród pięknie udekorowanej wsi, wystawionych szereg bram powitalnych i wywieszonych chorągwi

narodowych przystąpiono ostatniej niedzieli do poświęcenia sztandaru.

Przy udziale szeregu towarzystw oraz licznie stawionego obywatelstwa wniesiono sztandar do miejscowego kościołka, gdzie aktu poświęcenia dokonał ks. dziekan Szulc.

Po uroczystości kościelnej uformowano na placu „Wolności” czworobok, gdzie jako pierwszy przemówił do wojaków prezes okr. p. Prądyński poczem miejscowe tow. złożyło uroczystą przysięgę na sztandar.

Po złożonej przysiędze nastąpiło powitanie reprezentantów władz z p. starostą Popielem na czele, organizacją, delegatów, gości i prasy. W słowach serdecznych p. Słomiński, wójt w Borzyszkowach, podziękował wszystkim przybyłym za okazaną sympatię. W dalszym toku przemawiał p. p. starosta Popiel, Głowczewski, Sztandera, przedstawiciel „Dziennika Pomorskiego” i „Ludu Pomorskiego” i kilku innych, poczem przed nowoposwieconym sztandarem przedzielowały zebrane tow. z sztandarami, których liczoną osiem. Następnie udano się do sali p. Pawłowskiego gdzie spożyto smaczny obiad żołnierski. O tym samym czasie odbyło się zebranie 10 reprezentowanych towarzystw, celem zorganizowania zarządu obwodowego, co ma usprawnić org. Woj. i Powst. W skład nowego zarządu obwodowego weszli pp.: Słomiński prezes, Czapiewski J. Borowy Młyn sekr., i Norbert Myszkowski komendant.

Po poł. o godz. 3 wymaszerowano do lasu, gdzie odbyło strzelanie o nagrody i różne gry towarzyskie. Przez cały czas trwania uroczystości dopływała piękna pogoda. Dopiero pod wieczór pojawiły się chmury deszczowe i spłoszyły prawie całą publiczność do wioski. Nagrody w strzelaniu ostreimi nabojami zdobyli druhowie I. Myszkowski Zapeń, II. Franciszek Hlinz Prądzonka i III Mroziak Augustyn Borzyszkowo.

Wieczorem w sali p. Pawłowskiego w Borzyszkowach odegrano „Mazepe”. Dobrze dobrany zespół amatorski wywiązał się z swych zadań doskonale w dowód czego zasługują wszyscy na osobne wymienienie. Udział brali pp. Olkówna Cecylja Borzyszkowo, Pandecka Marja Łąkie, Paulbicka Maigosa Borzyszkowo sulerowa, Bruchwalscy Władysław i Franciszek, Złotkowski Marcell robotnik, Rękowski Józef robotnik Brzoskowski Leon nauczyciel, Borzyszkowski Bolesław robotnik, Meyer Jan robotnik wszyscy z Borzyszków i Reszka Alojzy rolnik Gilzno.

Zaznaczyć wypada, że wymienieni nie zamieszkują w jednej miejscowości co też i należytym zgrani się bardzo utrudniało, a mimo to przedstawienie wypadło bardzo dodatnio. Amatorom należy się wobec tego słuszne uznanie i podziękowanie.

Po ukończeniu przedstawieniu bawiono się skocznymi i ochoczo do rana.

Uroczystość niedzielna, która należy do jednych z najbardziej doniosłych uroczystości wioski naszej, wszystkim pozostanie w długiej pamięci.

Abonujcie Dziennik Pomorski

Organizacja Centralnej Kasy Rzemieślniczej dla Pomorza przy Izbie Rzemieślniczej.

W Grudziądzu w poniedziałek dnia 2 sierpnia br. odbyło się w lokalu Izby Rzemieślniczej zebranie przedstawicieli rzemiosła pomorskiego, na które przybyły delegacje wszystkich miast Pomorza. Przewodniczącą Izby Rzemieślniczej p. dyr. Grobelny wyjaśnił powód tak nagłego zwołania. Akcja kredytowa, wszczęta przez Rząd dla podniesienia rzemiosła, jest wynikiem wyłożonych starań ze strony powołanego przedstawicielstwa rzemiosła, tj. Izby Rzemieślniczych. Pomoc rządową uzyskano w chwili kiedy olbrzymia część przedsiębiorstw rzemieślniczych na Pomorzu stała nad przepaścią. — Rzemiosło, pozbawione swoich środków obrotowych jak i zasobowych, nie jest zdolne do moralnego prosperowania. Nadmierne świadczenia podatkowe i społeczne spowodowały upadek tych jednostek, o których się zawsze twierdziło, że są pod stawa Panstwa.

Nareszcie i rzemiosło doczekalo się uwzględnienia swoich postulatów. Jako pierwszy znak uważać należy przychylnie traktowanie ustawy przemysłowej która według oświadczenia p. premiera w najbliższym czasie w drodze dekretu wejdzie w życie.

Najbardziej namacalnym dowodem uznania krytycznego położenia rzemiosła jest udzielony dwumiljonowy kredyt, którego podziałem zajmie się P. K. O., która równocześnie wyznaczy warunki.

Izba Rzemieślnicza w Grudziądzu oddawna jest przekonana, że własna instytucja kredytowa może rzemiosłu na Pomorzu wyświadczyć ogromne usługi i kilkakrotnie starano się zrealizować ten zamiar, jednakże dotąd warunki nie sprzyjały.

Stosunki kredytowe, gospodarze, brak pieniędzy, itp. nie zezwalały dotychczas na utworzenie własnej instytucji, która rzemiosłu mogłaby przynieść prawdziwą pomoc. — Obecnie stosunki są przychylniejsze utworzeniu takiej instytucji, a w dodatku uzyskało rzemiosło pewną kwotę na kapitał obrotowy.

Z tych powodów ścisły zarząd Izby Rzemieślniczej na posiedzeniu swem dnia 31. 7. 1926 r., uznając obecny moment za najodpowiedniejszy, postanowił przystąpić do utworzenia własnej instytucji kredytowej.

W tym celu zwołano zebranie przedstawicieli pomorskiego rzemiosła, aby ostatecznie zdecydowali konieczność utworzenia własnej instytucji kredytowej*.

Następująca dyskusja, w której między innymi brał kilkakrotnie głos przedstawiciel Województwa p. radca Barczewski, wykazały, że wszyscy obecni uznali konieczność utworzenia własnej instytucji kredytowej w rodzaju spółdzielni pod firmą: Centralna Kasa Rzemieślnicza dla Pomorza.

Na przewodniczącego zebrania organizacyjnego obrano p. dyr. Grobelnego, który referował równocześnie statut, którego treść z małymi wyjątkami przyjęto. Następnie wybrano zarząd kasy któremu powierzone przeprowadzenie formalności wstępnych, poczem przewodniczący zebranie zamknął.

Ruch w Towarzystwach.

— Dnia 14 9 26 o godz. 19,00 punktualnie w sali p. Jazdzewskiego zebranie Z. U. K. Na porządku obrad: sprawozdanie delegata z Walnego Zjazdu i zniestienia kasy zapomogi pośmiertnej Z powodu bardzo ważnych spraw przybycie członków, wolnych od zajęć służbowych pożądanego Zarząd.

— Nadzwyczajne zebranie Z. D. K. odbędzie się dnia 16. bm. o godz. 9-tej rano w lokalu p. Smejł. Ponieważ na zebranie to przybędzie główny zarząd z Warszawy jak również zarząd okręgowy z Grudziądza wobec czego uprasza się wszystkich interesowanych o liczne przybycie. Zarząd.

— W myśl uchwały Głównego Zarządu Pomorskiego Związku Osad. Rol. w Grudziądzu, odbędzie się Nadzwyczajne Walne Zebranie Pomorskiego Związku Osad. Rol. na powiat Chojnice w niedzielę dnia 19. b. m. o godz. 12. w poł. w lokalu p. Jazdzewskiego w Chojnicach.

Na porządku obrad również sprawa Spółdzielni „Rolnik”, Chojnice, wobec czego zaprasza się wszystkich członków tej Spółdzielni, będących wezwanych do płacenia pięciokrotnych udziałów.

Na zebranie to zaprasza Zarząd P. Osad. Rol. i jednego z pp. adwokatów w Chojnicach. Zarząd.

— Lekcja śpiewa „Lutnia” odbędzie się w wtorek dnia 14 bm., o godz. 8 w Szkole Fowszecznej. Zarząd.

Państwowa Szkoła Handlowa w Chojnicach

WPISY

na 5-cio miesięczny wieczorny kurs handlowy

i udziela odnośnych informacji codziennie w godzinach urzędowych od 9—1-szej w południe. Nauka rozpocznie się w poniedziałek, dnia 20 września br. 2166

Jeżeli chcesz być zadowolonym kupuj **wszystkie przybory szkolne i biurowe tylko w składzie papieru i tapet J. Dziembowskiego. Gimnazjalna 2.**

Sól potasowa i uspulum do bejcowania siewów

poleca 2143 **Robert Six, Chojnice tel. 70.**

Jak największy wybór Tapety

Przeszło 150 gatunków na składzie, od najtańszych do najwykwintniejszych. Kolekcja okazowa na życzenie. Lisztewki do tapet, szlaki, (borty) szablony, farby, pokosty, lakiery. **Najkorzystniejsze źródło zakupu. Drogerja i Handel Farb. Bracia Hubert właśc. Julian Hubert Chojnice, Pomorze. Gdańska 17, Telefon 219. :: rok zał. 1894.**

Rozpoczęłem osobiście przyjmowanie chorych **Doktor Bełkowski.** 2142

Szanownej Publiczności Dziemian i okolicy do łask wiadomości, że mój **skład kapeluszy damskich i krótkich towarów jest dziennie otwarty,** zarazem polecam najnowsze modele **kapeluszy filcowych i pluszowych,** także przyjmuję STARE KAPELUSZE DO PRZEROBIECIA I PRZEFASONOWANIA. Proszę o łaskawe poparcie mego Interesu. Z poważaniem **A. Senger, Dziemiany. W domu p. W. Gierszewskiego.**

Remont ogrzewań centralnych wyczyszczenie kotłów do ogrzewania i dostawa nowych kotłów wykonuje tanio, fachowo i prędko. **Fabryka centralnego ogrzewania i urządzeń sanitarnych Rączkowski, Kemnitz i Ska. dawn. Weidlich & Bertold Bydgoszcz, Dworcowa 22/23. Tel. 2-65.** 2137

Trumny Jak i wybicia do trumien wykonanie pierwszorędne, mam stale na składzie po umiarkowanych cenach. **Fr. Kiedrowski magazyn mebli i trumien ul. Człuchowska 6. ul. Człuchowska 6.**

Bank Polski płacił

dnia 14 września 1926 r.

Dolar	8,98
Funt szterling	43,69 zł
100 guld. g.	173,37 złot.
100 rmk.	213,70

Giełda zbożowa.

14. września 1926 r.

Zyto 100 kg.	30,00—32,00 zł.
Pszenica	41,75—45,00 zł.
Mąka żytnia 70 proc.	48,25—49,25 zł.
„ 65	49,75—00,00 zł.
„ pszenna 65 proc.	00,00—70,50 zł.
Jęczmień browar.	29,50—33,50 zł.
Owies	24,50—27,00 zł.
Ospa żyt.	20,25—21,50 zł.
Ospa pszenna	22 50—00,00 zł.

Usposobienie niejednolite.

Koniec części redakcyjnej. Redaktor odpowiedzialny: Paweł Kaszubowski. Drukarnia i nakładem drukarni „Dziennika Pomorskiego” w Chojnicach.

Każdy rozsądny człowiek

zamówi sobie losy do 14 Loterii Państwowej w najbliższej i najdogodniejszej dla niego Kolekturze, a nie da posłuchu huczynnym reklamom, że jakaś kolektura może być szczęśliwsza lub nawet najszczęśliwsza, gdyż nie kolektura lecz numer losu wygrywa. Jest rzeczą zupełnie naturalną że w kolekturze o 1000 losach winno paść 10 razy tyle wygranych co w kolekturze o 100 losach, lecz wielkość kolektury nie ma absolutnie żadnego wpływu na szanse poszczególnych graczy. A zatem każdy czytelnik „Dziennika Pomorskiego” i „Ludu Pomorskiego” winien kupić swoje losy

w kolekturze A. Kunowskiego w Chojnicach

ulica Dworcowa 17. Ceny losów: 1/4 losu 10 zł., 1/2 losu 20 zł., 1/1 losu 40 zł. Wielkie szanse, małe ryzyko, gdyż co drugi los wygrywa. Główna wygrana 500 000 zł. Pozaatem 40000 wygranych po zł 300000, 200000, 100000 50000, 40000, 25000, 20000, 15000, 10000, 5000 i t. d. **Ciągnięcie 1 kl. w dniach 14 i 15 października 1926 r.;** uprasza się jednak zamawiać jak najrychlej. 2054

Orginalne szwedzkie wirówki do mleka **ALFA-LAVAL** były i są najlepsze Polecam przy 10 miesięcznej odpłacie. 30 lat gwarancji fabr. Wszelkie części zapasowe do każdego rodzaju wirówek **Reparacje** wykonują szybko i tanio **J. Giersch, Plac Jerzego numer 7.**

Do młócenia polecam benzynę, olej gazo- benzol, oleje gazo- zowe, cylindrowe, maszynowe, smary do maszyn skórzane i włókienne pasy transmisyjne, artykuły do młynów i gorzełn. **Ryszard Gehrke** Tel. 108 Tel. 108 Autocentrała Chojnice.

Wszelkie druki wykonuje Drukarnia „Dziennika Pomorskiego”

Zamawiam niniejszem pismo „Dziennik Pomorski” z Chojnic na miesiąc Październik i proszę pobrać odemnie przez listowego przedpłatę miesięczną opłatą pocztową, razem 2,54 złotych dnia 1926

Imię i nazwisko _____
 miejscowość _____
 ulica _____
 pokwitowanie pocztowe _____

Zamawiam niniejszem pismo „Dziennik Pomorski” z Chojnic na IV kwartał i proszę pobrać odemnie przez listowego przedpłatę 3 miesięczną opłatą pocztową, razem 7,62 złotych dnia 1926

I tj i nazwisko _____
 miejscowość _____
 ulica _____
 pokwitowanie pocztowe _____